

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Opieka i edukacja terapeutyczna w bólu	Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim: 2022/2023	Data aktualizacji sylabusu: 27.09.2022
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pielęgniarstwo, studia drugiego stopnia, profil praktyczny		
Język wykładowy: Polski	Rodzaj zajęć: obowiązkowe	
Rok studiów: II	Semestr: III	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: prof dr hab. Sławomir Rudzki slawomi.rudzki@pwste.edu.pl	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia	Prowadzący zajęcia Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Prof. dr hab. Sławomir Rudzki slawomi.rudzki@pwste.edu.pl dr n. o zdr. Małgorzata Dziechciaż malgorzata.dziechciaz@pwste.edu.pl	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	-
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	-
Laboratorium:	-	Laboratorium:	-
Lektorat:	-	Lektorat:	-
Projekt:	-	Projekt:	-
Zajęcia praktyczne:	-	Zajęcia praktyczne:	-
Seminarium:	-	Seminarium:	-
Zajęcia terenowe:	-	Zajęcia terenowe:	-
Praktyki:	-	Praktyki:	-
Inna forma (jaka):	-	Inna forma (jaka):	-
RAZEM:	30	RAZEM:	-

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

<p>Wymagania wstępne i dodatkowe:</p> <p>wymagania formalne: Farmakologia, Podstawy pielęgniarstwa, Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, geriatryczna i pielęgniarstwo geriatryczne, Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, Opieka Paliatywna, Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne</p> <p>wymagania wstępne: student ma wiedzę z zakresu farmakologii, o potrzebach zdrowotnych jednostki i ich zaspokajaniu, procesie pielęgnowania, metodach gromadzenia informacji (wywiad, obserwacja, pomiar, analiza dokumentacji), o udziale pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i rehabilitacji oraz wiedzę o zasadach i technikach postępowania przy wykonywaniu czynności pielęgniarstkich.</p>	
<p>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</p> <p>Student ma opanowaną wiedzę na temat: metod oceny bólu i jego leczenia w różnych sytuacjach klinicznych. Student potrafi: oceniać natężenie bólu w zależności od wieku od stanu klinicznego pacjenta z uwzględnieniem dostępnych skal, dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego i niefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego, monitorować skuteczność leczenia przeciw bólowego. Prowadzić edukację pacjenta w zakresie samoopieki i samopielęgnacji bólu.</p>	
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć</p>	
<p>Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się</p>	
<p>UWAGA:</p> <p>Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.</p>	
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:
<p>Wiedzy - zna i rozumie</p>	
B.W44	metody oceny bólu w różnych sytuacjach klinicznych i farmakologiczne oraz niefarmakologiczne metody jego leczenia
<p>Umiejętności - potrafi</p>	
B.U45	oceniać natężenie bólu według skal z uwzględnieniem wieku pacjenta i jego stanu klinicznego
B.U46	dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego bólu oraz stosować metody niefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego pacjenta
B.U47	monitorować skuteczność leczenia przeciwbólowego
B.U48	prowadzić edukację pacjenta w zakresie samokontroli i samopielęgnacji w terapii bólu
<p>Kompetencji społecznych - jest gotów do</p>	
K.K03	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową
K.K04	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań
K.K05	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne
<p>UWAGA!</p> <p>Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.</p>	
<p>TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ</p>	
<p>Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):</p>	

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla zajęć (symbol efektów uczenia się określonych w standardzie)
		wykład		
TP-01	Patofizjologia bólu ostrego i przewlekłego.	wykład	3	B.W11, B.W12
TP-02	Ból w chorobie terminalnej.	wykład	3	B.W44,
TP-03	Metody oceny bólu ostrego i przewlekłego.	wykład	3	B.W44,
TP-04	Metody farmakologiczne leczenia bólu. Drabina analgetyczna.	wykład	3	B.W44,
TP-05	Metody niefarmakologiczne leczenia bólu.	wykład	3	B.W44,
		ćwiczenia		
TP-06	Zastosowanie standaryzowanych narzędzi w ocenie bólu w zależności od wieku i stanu klinicznego pacjenta.	ćwiczenia	3	B.U45; K.K03; K.K04; K.K05
TP-07	Monitorowanie bólu i skuteczności leczenia przeciwbólowego.	ćwiczenia	4	B.U47; K.K03; K.K04; K.K05
TP-08	Udział pielęgniarki w leczeniu farmakologicznym i niefarmakologicznym bólu.	ćwiczenia	4	B.U46; K.K03; K.K04; K.K05
TP-09	Edukacja terapeutyczna pacjenta i jego rodziny w zakresie samokontroli i samopielęgnacji w terapii bólu.	ćwiczenia	4	B.U48; K.K03; K.K04; K.K05
ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)				
Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Knap M, Krupa S.: Ból w praktyce pielęgniarskiej. Edra Urban & Partner 2022 2. Wordliczek J., Dobrogowski J.: Leczenie bólu. PZWL, Warszawa 2017. 3. Ernst E., Pittler M.H., Wider B., (red. wyd. pol.) Dobrogowski J., Wordliczek J.: Terapie uzupełniające w leczeniu bólu. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2010. 4. Suchocka L.: Psychologia bólu. Difin, Warszawa 2008. 5. Leppert W., Majkowicz M.: Ból przewlekły. Ujęcie kliniczne i psychologiczne. PZWL, Warszawa 2018. 				
Literatura uzupełniająca:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bromley L., Brander B. (red. wyd. pol.) Jarosz J.: Ból ostry. Medipage, Warszawa 2013. 2. Malec-Milewska M., Krajnik M., Wordliczek J.: Chory na nowotwór - kompendium leczenia bólu. Medical Education, Warszawa 2013. 				
III. INFORMACJE DODATKOWE				
Odniesienie efektów uczenia się określonych dla zajęć i treści programowych do form zajęć i metod oceniania				
Symbol efektu uczenia się określonego dla zajęć	Symbol treści programowych realizowanych w trakcie zajęć	Formy zajęć i metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #	

	Wiedza	wykład	
B.W44	TP-01- TP-05	wykład podający	Test jednokrotnego wyboru.
	Umiejętności	ćwiczenie	
B.U45.	TP-06	Opis przypadku , dyskusja, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy.	1. Zaliczenie na ocenę semestrze III. 2. Zaliczenie pisemne opracowanego programu edukacyjnego na podstawie wybranych przypadków klinicznych pacjentów z bólem.
B.U46	TP-08	Opis przypadku , dyskusja, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy.	1. Zaliczenie na ocenę semestrze III. 2. Zaliczenie pisemne opracowanego programu edukacyjnego na podstawie wybranych przypadków klinicznych pacjentów z bólem
B.U47	TP-07	Opis przypadku , dyskusja, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy.	1. Zaliczenie na ocenę semestrze III. 2. Zaliczenie pisemne opracowanego programu edukacyjnego na podstawie wybranych przypadków klinicznych pacjentów z bólem
B.U48	TP-09	Opis przypadku , dyskusja, zajęcia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy.	1. Zaliczenie na ocenę semestrze III. 2. Zaliczenie pisemne opracowanego programu edukacyjnego na podstawie wybranych przypadków klinicznych pacjentów z bólem
	Kompetencje społeczne	ćwiczenia	
K.K03, K.K04, K.K05.	TP-06 – TP-09	Dyskusja, metody interaktywne	Obserwacja postawy studenta.

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	20
SUMA GODZIN:	50

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚCIANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1,2
	Praca własna studenta		0,8

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbole efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Liczba godzin	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
Wykład	- przygotowanie do zaliczenia z oceną	10	B.W44,	- zaliczenie pisemne – test jednokrotnego wyboru
ćwiczenia	- przygotowanie do zajęć, - czytanie wskazanej literatury, - przygotowanie pisemnego programu edukacyjnego na podstawie wybranych przypadków klinicznych pacjentów z bólem.	10	B.U45; B.U46; B.U47. B.U48;	- zaliczenie w formie pisemnej programu edukacyjnego wybranego przypadku klinicznego pacjenta z bólem przygotowywanego grupowo.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca (częstkowa):

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Obecność na wykładach zgodna z regulaminem studiów.

Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1) Frekwencja 100% (udział na ćwiczeniach jest obowiązkowy – zgodnie z regulaminem studiów i standardem kształcenia).
- 2) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostateczną każdej umiejętności przypisanej do zajęć w ćwiczeniach
- 3) Zaliczenie na ocenę pozytywną, co najmniej dostatecznej każdej kompetencji społecznej.

Ocena podsumowująca (końcowa):

Forma i warunki zaliczenia wykładów:

- 1) Uzyskanie z zaliczenia pisemnego oceny pozytywnej, co najmniej dostatecznej.
- 2) Zaliczenie z oceną w semestrze I w sesji zimowej - test jednokrotnego wyboru składający się z 20 pytań obejmujący treści programowe. Czas rozwiązywania testu 20 minut.

Kryteria oceny testu:

Max.20 pkt.

- Bardzo dobry (5,0) – 20-18,5 pkt.
- Dobry plus (4,5) – 18-16,5 pkt.
- Dobry (4,0) – 16-14,5 pkt.
- Dostateczny plus (3,5) – 14-12,5 pkt.
- Dostateczny (3,0) – 12-10 pkt.
- Niedostateczny (2,0) poniżej 10 pkt.

Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń:

- 1) Średnia z ocen każdej umiejętności przypisanej do zajęć co najmniej na ocenę dostateczną
- 2) Uzyskanie zaliczenia wszystkich umiejętności zawartych w dzienniku zajęć na co najmniej ocenę dostateczną
- 3) Zaliczenie pisemnie przygotowanego programu edukacyjnego na podstawie wybranego przypadku klinicznego pacjenta z bólem.

Kryteria oceny programu edukacyjnego:

Max.12 pkt.

1. Wyłonienie problemów opiekuńczych i edukacyjnych (0-4 pkt.)
2. Poprawność merytoryczna proponowanych rozwiązań (0-4 pkt.)
3. Przejrzystość programu edukacyjnego (0-4 pkt.)

- Bardzo dobry (5,0) – 12-11 pkt.
- Dobry plus (4,5) – 10-9 pkt.
- Dobry (4,0) – 8 pkt.
- Dostateczny plus (3,5) - 7 pkt.
- Dostateczny (3,0) – 6 pkt.
- Niedostateczny (2,0) poniżej 6 pkt.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA B-LEARNINGU

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu)

*Uwaga:
Karta opisu zajęć (sylabus) musi być dostępna dla studenta.*